

Bilim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ömer Turan Konferans Açılış Konuşması

19-20 Ekim 2024 | Ankara

Sayın Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkan Yardımcısı,
Sayın Vakıf Başkanı,
Değerli Katılımcılar,
Hanımefendiler ve Beyefendiler,

Kuzey Kafkasya halklarının yurtlarından atılmaları, insanlık tarihinin utanç verici sayfalarından biridir. Ubıhlar gibi kimi topluluklar tamamen kaybolmuş, kimileri de –Abhazlar gibi- kendi topraklarında nüfusun %10'unu oluşturan bir azınlık olarak varlıklarını sürdürmek zorunda kalmışlardır. Sürgüne gidenlerin ise bazı kaynaklara göre üçte biri, bazı kaynaklara göre yarısı hayatını kaybetmiştir.

Bu insanların Kafkasya'dan ayrılıp Osmanlı topraklarına, yani yeni vatanlarına ulaşmaları sürecini, ve bu topraklardaki ilk yıllarını konferansımızın konusu olarak seçtik. Bundan dolayı göç/sürgün ve iskân dedik.

Kuzey Kafkasya halklarının anavatanlarından Osmanlı topraklarına göçü konusu hem Türkiye'de hem yurtdışında yeni yeni çalışılmaktadır. Son 30 yılın konusudur. Bu konuda ilk akademik kitabı 1996 yılında yayınlayan Prof. Dr. Süleyman Erkan Hocamız aramızda bulunmaktadır. Üstlendikleri bu öncü rol dolayısıyla kendilerini huzurunuzda saygıyla selamlıyorum.

Buradaki konuşmacı arkadaşlarımızın büyük bir kısmı bu ana konu etrafında, elbette bir şekilde sınırlayarak, doktoralarını yazmışlardır. Bize yılların emeği olan tezlerini anlatacaklardır. Hepsine teşekkür ediyorum.

Avrupa dillerinde Fabio Grassi'nin 2014 yılında çıkan kitabı bir ilktir. Bu yıl Vladimir Hamed Troyansky'in doktora tezi Stanford University Press'ten çıkmıştır. Ella Fratantuono'nun doktora tezi de yine bu yıl Edinburg University Press'den yayınlanmıştır. Junko Sahara bu konuda Japonya'da doktora tezi hazırlamaktadır. Kendilerine müteşekkiriz.

Bu zamana kadar yazıp çizdikleriyle konunun unutulmamasını sağlayan yazarlarımıza da ayrıca teşekkür ediyoruz.

Münhasıran göç/sürgün ve iskan konusunda bu çapta bir konferans ilk defa yapılıyor. İnşallah bildirimleri de birkaç ay içerisinde toparlayıp, bir kaynak kitap olarak yayınlayacağız.

Daha alınacak çok yolumuz var. Göçen insanlardan elimizde bir hatırat bile bulunmuyor. Yaşayan onlar, ama hikayelerini başkalarının belgelerinden ve anlattıklarından yazmaya çalışıyoruz. Henüz bir terminoloji birliğine sahip değiliz. Özetlerde farketmişsinizdir. Kimimiz "Rusya-Kafkasya Savaşı" diyor, kimimiz "Kafkasya Savaşı", kimimiz "Kafkas-Rus Savaşları", kimimiz "Rus-Kafkas Savaşı", kimimiz de "Kuzey Kafkasya'daki Yüzyıllık Savaş".

Karışmıyor, birşey telkin etmiyoruz. Suyun akıp yolunu bulacağına, barika-i hakikatin müsademe-i efkardan doğacağına, yani hakikat parıltısının fikirlerin çatışmasından ortaya çıkacağına inanıyoruz. Yeterki bilimsel dille konuşalım, bilimsel zeminden çıkmayalım.

Yurtdışından ve memleketimizin muhtelif köşelerinden gelen hocalarımızın yanı sıra, konferansımıza destek olan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'na ve bu mekanı bize veren Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne de çok teşekkür ediyoruz. Onların desteği olmasaydı bu faaliyeti gerçekleştiremezdik. Başarılı geçmesini diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Prof. Dr. Ömer Turan